

Pracovní setkání věnované bulharistice ve středoevropském kontextu na FF MU

5. března 2010 se na Filozofické fakultě MU v Brně uskutečnilo svého druhu první mezinárodní pracovní setkání lektorů bulharštiny v Česku pod názvem *Výuka bulharštiny v slovanském a neslovanském kontextu (Преподаването на български език в славянски и неславянски контекст)*. Pracovní setkání bylo věnováno 100. výročí narození významného bulharského jazykovědce a dlouholetého ředitele Ústavu pro bulharský jazyk při Bulharské akademii věd profesora Ljubomira Dimitrova Andrejčina (4. 4. 1910 – 3. 9. 1975) a konalo se rovněž při příležitosti tradičního bulharského státního svátku (3. březen – den osvobození z osmanského područí). Celou akci spolupořádali Seminář jihoslovanských filologií a balkanistiky při Ústavu slavistiky FF MU a občanské sdružení Porta Balkanica. Patronát nad tímto mezinárodním fórem bulharistů ze zemí střední a jihovýchodní Evropy převzal velvyslanec Bulharské republiky v ČR Zdravko Popov, který celé plenární zasedání zahájil a své návštěvy též využil pro představení knižních darů, které věnoval brněnské slavistice. Účastníky konference poté jménem fakulty přivítal proděkan FF prof. Jan Zouhar, pozdravný dopis zaslal vedoucí Ústavu slavistiky prof. Ivo Pospíšil a plenární zasedání ukončil vedoucí Semináře jihoslovanských filologií a balkanistiky dr. Pavel Krejčí referátem *Традициите на българската филология и обучението по български език в Масариковия университет в Бърно*.

Účastníci dopoledního zasedání prezentovali své zkušenosti z oblasti výuky bulharštiny pro cizince, a to hlavně ve slovanském prostředí a v Maďarsku. Jednotlivé referáty zaujaly nejen přítomné odborníky, ale také velký počet našich studentů bulharského jazyka, kteří byli zasedání rovněž přítomni a srdnatě naslouchali ne vždy jednoduchým odborným příspěvkům. Borislav Borisov z Plovdivské univerzity v referátu *Възрожденската перспектива и съвременната реалност при обучението по български език* představil pohled na dřívější koncepce výuky bulharštiny, které konfrontoval se současným stavem. Ljudmila Kirova z Univerzity v Lodži se v referátu *Глаголната хиперкатегория „достоверност“ в българския език и начини за нейното преподаване* věnovala slovesné hyperkategorii „hodnověrnost“ a úskalím při jejím přibližování polským studentům. Andreana Eftimova ze Sofijské univerzity v příspěvku *Фотографията като визуален ресурс в обучението по чужд език: стереотипни образи* informovala o využití fotografie jako vizuálního zdroje při výuce cizího jazyka. Nadežda Staljanova a Vladislav Milanov z téže univerzity prezentovali v referátu *Българският език като чужд – за българци и чужденци* své pozoruhodné postřehy z několikaleté praxe výuky bulharštiny jak pro cizince, tak i pro Bulhary. Bezespору přínosné bylo seznámení s obtížemi, které během studia bulharštiny musí zdolávat studenti, jejichž rodnou řečí je jazyk ugrofinský; Marinela Mladenova (kterou budou mnozí kolegové znát ještě pod starším příjmením Vălčanova) ze Segedínské univerzity představila v referátu *За някои паралели при преподаването на български език на унгарци и словаци* velmi zajímavé paralely v procesu výuky bulharštiny pro Slováky a Maďary. O jiných problematických oblastech praktické výuky bulharského jazyka na univerzitě v Segedíně promluvila Monika Farkas Barathi v příspěvku *Български език в унгарски контекст – преподаването на български език в Сегедския университет*. A do třetice bulharština a maďarský kontext – o výuce bulharštiny na univerzitě v Budapešti referovala s tématem *Трудности при изучаването на българския език от говорещи унгарски* Maria Dudas. Další referáty se tematicky týkaly specifik

výuky bulharštiny v českém prostředí: otázkám pravopisu se v referátu *Трудности и особености на усвояването на българския правопис от чешки студенти* věnovala Margarita Ruménova, doktorandka z pořadatelského pracoviště, a Bogdan Dičev ze Západočeské univerzity v Plzni upozornil v příspěvku *Методически проблеми при някои омонимни форми и техните възможни решения в преподаването на български език на чешка аудитория* na některé zvláštnosti při používání homonymních tvarů.

Odpolední blok představoval kulatý stůl věnovaný metodologickým problémům spjatým s výukou bulharštiny jako cizího jazyka. S připravenými referáty nejprve vystoupili Ljudmila Kirova [*Проблемите на лектората по български език в славянска страна (из опита на лектората в Лодз, Полша)*], Andreana Eftimova (*Разговорна реч или «стерилен» книжовен език в обучението по български език като чужд?*) a Bogdan Dičev (*Категорията «определеност» и затрудненията, свързани с винаги обновяващата се въпрос: Защо тук има определен член, а там няма?*). Následovala dlouhá diskuse, při níž se vyučující podělili o konkrétní zkušenosti z výuky, ze způsobů prověřování nabytých vědomostí nebo třeba i z toho, co by mělo být obsahem bulharistických bakalářských a magisterských prací zaměřených lingvisticky.

Plodná, zajímavá a v přátelské atmosféře vedená diskuse ukázala, že problematika metodologické přípravy výuky bulharštiny je téma, které není možné důsledně a do všech detailů probrat a vyčerpat v rámci jednodenního pracovního setkání, takže se mezi účastníky spontánně projevil názor, že by toto první setkání rozhodně nemělo být poslední, ale že by naopak mělo stát v základu nové tradice setkávání lektorů bulharského jazyka ve středoevropském kontextu.

Elena Krejčová